

Záverečná skúška a maturitná skúška v strednej odbornej škole v školskom roku 2022/2023

Novela školského zákona s účinnosťou od 1.1.2022 a nová vyhláška o strednej škole s účinnosťou od 1.7.2022 zmenili vybrané procesy týkajúce sa ZS a MS v strednej odbornej škole.

Zmeny sa týkajú najmä:

- zrušenia písomnej časti záverečnej skúšky,
- možnosti výkonu ZS podľa jednotných zadaní spracovaných SaPO,
- vyjadrovania sa SaPO k témam ZS a MS,
- zverejňovania tém pre MS,
- skladby skúšobnej komisie pre ZS a skúšobnej komisie pre TČ OZ MS a PČ OZ MS,
- verejného priebehu časti ZS a MS.

Záverečná skúška - základná informácia k procesom pre školský rok 2022/2023:

Školský zákon

- ZS sa člení na teoretickú časť a na praktickú časť, praktická časť ZS sa koná pred teoretickou časťou ZS,
- termíny riadneho a mimoriadneho skúšobného obdobia určí ministerstvo školstva do 30. septembra a zverejní na svojom webovom sídle,
- legislatíva neupravuje prihlasovanie žiaka na ZS, žiak môže konať ZS len ak úspešne ukončil posledný ročník vzdelávacieho programu učebného odboru,
- PČ ZS žiaka, ktorý sa pripravoval v SDV, sa koná na pracovisku praktického vyučovania, ak sa škola a zamestnávateľ nedohodli inak,
- pred začiatkom konania ZS sa žiak tri po sebe idúce vyučovacie dni nezúčastňuje vyučovania (príprava žiaka na ZS),
- organizáciu a priebeh ZS zabezpečuje skúšobná komisia, ktorá má stálych členov a ďalších členov,
- predsedu skúšobnej komisie menuje do 15. apríla príslušný regionálny úrad školskej správy (ďalej len „RÚŠS“),
- pedagogických členov komisie vymenuje riaditeľ školy do 30. apríla a nepedagogických členov komisie vymenuje riaditeľ školy do 15. mája,
- činnosť členov komisie, vrátane odborníka z praxe, je úkonom vo verejnom záujme a zamestnancovi patrí pracovné voľno s náhradou mzdy,
- ministerstvo školstva uhradí nepedagogickým členom komisie prostredníctvom príslušného RÚŠS cestovné náhrady a odmenu, pre nepedagogického člena komisie, vrátane odborníka z praxe, je výška paušálnej odmeny najmenej 7,00 eur a najviac 13,50 eur a výška odmeny za odskúšaného žiaka je najmenej 0,50 eur a najviac 1,50 eur,
- klasifikáciu žiaka na ZS upravuje § 87, klasifikáciu oznamuje žiakovi predseda komisie v deň absolvovania teoretickej časti ZS,
- opravnú ZS upravuje § 88,
- ospravedlnenie neúčasti na skúške, prerušenie ZS a pod. upravuje § 89,
- absolventovi ZS sa vydá vysvedčenie o záverečnej skúške a výučný list,
- žiak prestáva byť žiakom školy dňom nasledujúcim po dni úspešného vykonania ZS,

- ak žiak nekonal ZS alebo je mu povolená opravná skúška alebo náhradný termín skúšky, považuje sa za žiaka školy do 31. augusta školského roka, v ktorom mal štúdium skončiť.

Vyhláška o strednej škole

- v teoretickej časti ZS sa overujú vedomosti žiaka vo vyžrebovanej téme (ústna forma ZS),
- v praktickej časti ZS sa overujú zručnosti a schopnosti žiaka vo vyžrebovanej téme,
- témy na jednotlivé časti ZS schvaľuje riaditeľ školy do 31. marca,
- témy na TČ ZS sa vypracujú v spolupráci učiteľa odborných predmetov a majstra odbornej výchovy (v SDV sa odporúča aj v spolupráci so zmluvným zamestnávateľom),
- témy na PČ ZS sa vypracujú v spolupráci majstra odbornej výchovy, učiteľa odborných predmetov a zamestnávateľa,
- odporúča sa, aby témy na ZS prekladal riaditeľovi školy predseda predmetovej komisie v termíne určenom riaditeľom školy,
- ZS v odboroch vzdelávania zverejnených na webe ministerstva školstva sa vykonáva podľa jednotných zadaní vypracovaných a schválených príslušnou SaPO,
- na TČ ZS sa určí najmenej 25 tém,
- na PČ ZS sa určí podľa špecifik odboru 1 téma až 15 tém zohľadňujúcich činnosti, na ktorých výkon sa žiak pripravuje,
- témy na ZS obsahujú aj zoznam učebných pomôcok, ktoré môže žiak pri skúške používať,
- TČ ZS trvá 15 minút, príprava žiaka trvá 15 až 30 minút, v jednom dni môže komisia vyskúšať najviac 30 žiakov,
- PČ ZS trvá najviac 24 hodín (60 minútová hodina), vo vybraných odboroch môže trvať najviac 4 týždne,
- čas trvania ZS pre žiakov so zdravotným znevýhodnením možno so súhlasom predsedu skúšobnej komisie primerane predĺžiť,
- PČ ZS sa koná ako individuálna alebo ako skupinová,
- PČ ZS, ktorá sa koná u zamestnávateľa, sa koná najmenej pred 3 členmi skúšobnej komisie,
- priebeh ZS je verejný s výnimkou PČ ZS konanej u zamestnávateľa – tu priebeh ZS môže byť neverejný na žiadosť zamestnávateľa,
- hodnotenie ZS upravuje § 21.

Skúšobná komisia pre ZS

- stálymi členmi komisie je predseda, podpredseda a triedny učiteľ,
- ďalšími členmi komisie je majster odbornej výchovy a učiteľ odborných predmetov, skúšajúci zástupca SaPO (ak je delegovaný SaPO), skúšajúci zástupca zamestnávateľa (ak je skúšaný žiak s učebnou zmluvou),
- členom komisie pre ZS za SaPO alebo za zamestnávateľa môže byť osoba, ktorá má najmenej stredné odborné vzdelanie v príslušnom alebo v príbuznom odbore a vykonávala najmenej 5 rokov povolanie v rozsahu učiva odboru ZS,
- ZS sa môže zúčastniť aj odborník z praxe prizvaný riaditeľom školy so súhlasom predsedu komisie, ktorý ale nie je členom komisie,
- skúšajúci zástupca SaPO a skúšajúci zástupca zamestnávateľa je plnohodnotným členom komisie a môže navrhnúť klasifikáciu žiaka na ZS, odborník z praxe môže klásť žiakovi otázky ale žiaka nehodnotí,
- za informovanie SaPO o počte skúšobných komisií pre ZS, o mieste a čase konania ZS zodpovedá príslušný RÚŠS.

Dôležité termíny ZS:

- do 30. septembra ministerstvo školstva určí termíny riadneho a mimoriadneho skúšobného obdobia ZS
- do 31. marca riaditeľ školy schváli témy na jednotlivé časti ZS
- do 15. apríla príslušný RÚŠS vymenuje predsedu skúšobnej komisie
- do 30. apríla riaditeľ školy vymenuje pedagogických členov komisie,
- do 15. mája riaditeľ školy vymenuje nepedagogických členov komisie

Maturitná skúška - základná informácia k procesom pre školský rok 2022/2023:

Školský zákon

- MS sa člení na teoretickú časť a odbornú zložku MS, odborná zložka MS sa člení na teoretickú a praktickú časť odbornej zložky, MS sa člení na externú a internú časť,
- PČ odbornej zložky MS v SDV sa koná na pracovisku praktického vyučovania, ak sa škola a zamestnávateľ nedohodli inak,
- konanie MS z vybraných predmetov upravuje § 74,
- prihlásenie žiaka na MS upravuje § 75,
- v nadväzujúcich formách OVP žiak koná iba odbornú zložku MS,
- externú a internú časť MS upravuje § 76,
- MS sa koná v riadnom skúšobnom období a v mimoriadnom skúšobnom období, termín externej časti MS a písomnej formy internej MS určí ministerstvo školstva,
- termín internej časti MS určí príslušný RÚŠS,
- náhradnú MS upravuje § 78,
- organizáciu a priebeh MS v škole zabezpečujú školská maturitná komisia a predmetové maturitné komisie,
- predsedu školskej maturitnej komisie a predsedu predmetovej maturitnej komisie vymenúva do 1. marca príslušný RÚŠS,
- skúšajúcich členov predmetovej maturitnej komisie vymenúva do 30. apríla riaditeľ školy,
- klasifikáciu žiaka na MS upravuje § 86,
- opravnú MS upravuje § 88,
- ospravedlňovanie žiaka, prerušenie MS a pod. upravuje § 89,
- žiakovi, ktorí úspešne vykonal MS v odbore s odbornou praxou sa vydá maturitné vysvedčenie a dodatok k maturitnému vysvedčeniu (Europass), žiakovi v odbore s odborným výcvikom sa vydá aj výučný list,
- činnosť členov komisie je úkonom vo verejnom záujme a zamestnancovi patrí pracovné voľno s náhradou mzdy,
- ministerstvo školstva uhradí nepedagogickým členom komisie prostredníctvom príslušného RÚŠS cestovné náhrady a odmenu, pre nepedagogického člena komisie, vrátane odborníka z praxe, je výška paušálnej odmeny najmenej 7,00 eur a najviac 13,50 eur a výška odmeny za odskúšaného žiaka je najmenej 0,50 eur a najviac 1,50 eur,
- žiak prestáva byť žiakom školy dňom nasledujúcim po dni úspešného vykonania MS,
- ak žiak nekonal MS alebo je mu povolená opravná skúška alebo náhradný termín skúšky, považuje sa za žiaka školy do 31. augusta školského roka, v ktorom mal štúdium ukončiť.

Vyhláška o strednej škole

- konanie MS z jednotlivých predmetov upravuje § 10 a prílohy vyhlášky,
- externú a písomnú internú časť MS upravuje § 11,

- predmetmi MS sú slovenský jazyk a literatúra, povinný predmet zo skupiny predmetov cudzí jazyk, teoretická časť odbornej zložky MS a praktická časť odbornej zložky MS (súbor odborných predmetov v ŠkVP), v škole s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny aj jazyk národnostnej menšiny a literatúra, v triede s bilingválnym vzdelávaním aj druhý cudzí jazyk,
- predmetmi MS v pomaturitnom štúdiu je teoretická časť odbornej zložky MS a praktická časť odbornej zložky MS (súbor odborných predmetov v ŠkVP),
- priebeh MS je verejný okrem jej písomnej formy a praktickej časti odbornej zložky MS,
- v jeden deň môže žiak konať MS najviac z 3 predmetov,
- pri ústnej forme MS sa žrebuje jedno zo schválených zadaní,
- maturitné zadania predmetov ústnej formy MS s uvedením zoznamu učebných pomôcok, ktoré môže žiak používať, a témy jednotlivých častí TČ odbornej zložky MS a PČ odbornej zložky MS schvaľuje riaditeľ školy na návrh predsedu predmetovej komisie do 31. marca, návrh predkladá predseda predmetovej komisie riaditeľovi školy do 15. marca,
- témy TČ a PČ odbornej zložky MS schválené riaditeľom školy predkladá riaditeľ školy do 3 pracovných dní od ich schválenia na vyjadrenie SaPO s vecnou pôsobnosťou k odboru MS, SaPO sa k témam vyjadrí do 15. apríla, predseda predmetovej maturitnej komisie ich schvaľuje do 30. apríla, (pri PČ OZ MS to môže byť aj skôr),
- pri ústnej forme TČ z odbornej zložky MS si žiak žrebuje jednu z 25 schválených tém,
- na PČ OZ MS sa určí 1 téma až 15 tém, legislatíva neupravuje žrebovanie témy, žrebovanie témy môže určiť škola v organizačných pokynoch k MS,
- maturitné témy pre TČ a PČ odbornej zložky MS sa zverejnia 7 dní pred termínom konania príslušnej časti MS,
- maturitné zadania a maturitné témy ústnej formy MS schvaľuje predseda predmetovej maturitnej komisie do 30. apríla, ak má pochybnosti, môže požiadať o stanovisko ŠŠI,
- forma PČ odbornej zložky MS sa určuje na návrh predsedu predmetovej maturitnej komisie a môže sa vykonať ako: a) praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy, b) obhajoba vlastného projektu, c) realizácia a obhajoba experimentu, d) obhajoba úspešnej súťažnej práce,
- PČ odbornej zložky MS trvá najviac 24 hodín (60 minútová hodina), v jednom vyučovacom dni najviac 8 hodín, vo vybraných odboroch najviac 4 týždne,
- PČ odbornej zložky MS sa môže konať ako individuálna alebo ako skupinová,
- začiatok (otvorenie) PČ odbornej zložky MS sa koná v mieste jej konania, ak sa nerozhodlo inak,
- konanie MS pre žiakov so zdravotným znevýhodnením upravuje § 16,
- hodnotenie MS upravuje § 17,
- všeobecné pokyny na vykonanie odbornej zložky MS a kritériá na hodnotenie odbornej zložky MS upravuje IV. časť vyhlášky o strednej škole,
- úpravu podmienok MS pre žiakov so zdravotným znevýhodnením upravuje V. časť vyhlášky o strednej škole,
- úpravu podmienok MS z vyučovacieho jazyka pre žiakov cudzincov upravuje VI. časť vyhlášky o strednej škole.

Skúšobná komisia pre MS

- MS okrem jej externej a písomnej časti sa koná pred predmetovou maturitnou komisiou, pri PČ odbornej zložky MS konanej u zamestnávateľa najmenej pred 3 členmi komisie, v jeden deň možno vyskúšať najviac 24 žiakov,
- predmetovú maturitnú komisiu pre TČ odbornej zložky MS a predmetovú maturitnú komisiu pre PČ odbornej zložky MS tvorí predseda komisie, skúšajúci učitelia odborných predmetov v počte podľa náročnosti odboru, v odbore s odborným výcvikom aj skúšajúci majster odbornej výchovy, skúšajúci zástupca SaPO (ak je delegovaný) a skúšajúci zástupca zamestnávateľa (ak je skúšaný žiak s učebnou zmluvou),

- členom komisie pre MS za SaPO alebo za zamestnávateľa môže byť osoba, ktorá má najmenej úplné stredné odborné vzdelanie v príslušnom alebo v príbuznom odbore a vykonávala najmenej 5 rokov povolanie v rozsahu učiva odboru MS,
- MS sa môže zúčastniť aj odborník z praxe prizvaný riaditeľom školy so súhlasom predsedu komisie, ktorý ale nie je členom komisie,
- skúšajúci zástupca SaPO a skúšajúci zástupca zamestnávateľa je plnohodnotným členom komisie a môže navrhovať klasifikáciu žiaka na MS, odborník z praxe môže klásť žiakovi otázky ale žiaka nehodnotí,
- za informovanie SaPO o počte skúšobných komisií pre MS, o mieste a čase konania MS zodpovedá príslušný RÚŠS.
- činnosti členov skúšobnej komisie upravuje § 25.

Dôležité termíny MS:

- do 30. septembra – žiak písomne oznámi predmety, ktoré si zvolil na MS riaditeľovi školy alebo poverenému pedagogickému zamestnancovi
- do 31. októbra - žiak písomne oznámi zmeny predmetov, ktoré si zvolil na MS riaditeľovi školy alebo poverenému pedagogickému zamestnancovi
- do 1. marca príslušný RÚŠS vymenuje predsedu školskej maturitnej komisie a predsedov predmetových maturitných komisií
- do 15. marca predseda predmetovej komisie predloží riaditeľovi školy návrh maturitných zadaní predmetov ústnej formy MS s uvedením zoznamu učebných pomôcok, ktoré môže žiak používať, a témy jednotlivých častí TČ odbornej zložky MS a PČ odbornej zložky MS
- do 31. marca riaditeľ školy schváli maturitné zadania predmetov ústnej formy MS s uvedením zoznamu učebných pomôcok, ktoré môže žiak používať, a témy jednotlivých častí TČ odbornej zložky MS a PČ odbornej zložky MS
- do 3 pracovných dní po 31. marci riaditeľ školy predloží schválené témy TČ a PČ odbornej zložky MS na vyjadrenie SaPO s vecnou pôsobnosťou k odboru MS príslušnej SaPO
- do 15. apríla sa SaPO vyjadrí k témam TČ a PČ odbornej zložky MS
- do 30. apríla predseda predmetovej maturitnej komisie schváli maturitné zadania a maturitné témy odbornej zložky MS
- do 30. apríla riaditeľ školy vymenuje skúšajúcich členov predmetovej maturitnej komisie